

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาคุณภาพของคนและการคุ้มครองสังคม ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่เก้า พ.ศ. 2545-2549 มีสาระสำคัญ เพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพ สุขภาพแข็งแรง คิดเป็น ทำเป็น มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีวิถีชีวิตอย่างมีเหตุผล มีคุณธรรม จริยธรรม สามารถนำเทคโนโลยีและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาผสมผสาน เสริมสร้างความแข็งแกร่งและบทบาทของครอบครัวและชุมชน ให้มีความสุขในสังคมเพื่อยกระดับคุณภาพของชีวิต จากวัตถุประสงค์ดังกล่าว การที่จะทำให้บรรลุตามวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพนั้น การศึกษานับว่าเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคน ก่อให้เกิดเป็นการพัฒนาประเทศชาติด้วย ทำให้ประเทศมีความมั่นคง เจริญก้าวหน้าทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก การศึกษา การเรียนรู้เป็นหนทางในการให้ประชาชนในชาติได้พัฒนาตนเอง ให้มีความเข้มแข็งทางสติปัญญาเกิดการเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2544, หน้า 38)

นอกจากการศึกษาที่ทำให้คนเป็นคนที่มีคุณภาพแล้ว สุขภาพก็เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยพัฒนาคนให้มีคุณภาพเช่นกัน สุขภาพที่แข็งแรงสมบูรณ์เป็นสิ่งที่ทุกคนปรารถนา การที่จะให้สุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ ประชาชนจะต้องรู้จักที่จะดูแลสุขภาพของตนเองและครอบครัว ประชาชนจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ มีทัศนคติที่ดีในเรื่องของสุขภาพ โดยการดูแลตนเองให้ปราศจากโรค รู้จักที่จะป้องกันโรค มีการส่งเสริมสุขภาพให้แข็งแรงสมบูรณ์อยู่เสมอ สำหรับประชาชนที่อยู่ในชุมชนที่ห่างไกลความเจริญ รัฐบาลเห็นความสำคัญในการจัดบริการด้านสุขภาพให้ทั่วถึงจึงจัดให้มีหน่วยงานบริการดูแลในเรื่องสุขภาพในชุมชนนั้นก็คือสถานีอนามัย

สถานีอนามัยเป็นสถานบริการสาธารณสุขระดับต้น ของกระทรวงสาธารณสุข ที่สัมผัสและให้บริการใกล้ชิดกับประชาชนรวมทั้งชุมชนมากที่สุด มีภาระหน้าที่ในการดูแลรักษาสุขภาพ การป้องกันโรค การส่งเสริมและฟื้นฟูสุขภาพ การให้สุขศึกษา ให้แก่ประชาชนเพื่อบรรลุการมีสุขภาพดีถ้วนหน้า ซึ่งภาระหน้าที่ความรับผิดชอบนั้น เพญศรี เปลี่ยนคำ (2542, หน้า 171) อธิบายไว้ว่า สถานีอนามัยเป็นหน่วยงานระดับตำบลและเป็นหน่วยงานบริการสาธารณสุขระดับล่างสุดของการบริหารสาธารณสุข ในราชการส่วนภูมิภาค สถานีอนามัยตั้งกระจายกันอยู่ในทุก

ตำบลของจังหวัด ในตำบลขนาดใหญ่อาจจะมีสถานีนามัยมากกว่าหนึ่งแห่ง สถานีนามัยแต่ละแห่งจะรับผิดชอบในการดูแลประชาชน ประมาณ 3,000-5,000 คน โดยมีหมู่บ้านที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบ เป็นหน่วยงานที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ มีความใกล้ชิดกับประชาชน โดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุขของสถานีนามัย เป็นผู้ติดตามเฝ้าระวัง และให้บริการสาธารณสุขด้านต่าง ๆ แก่ประชาชนในหมู่บ้านเซตรับรับผิดชอบด้วยตนเองให้ครอบคลุมทั่วถึง

จากภาระหน้าที่ดังกล่าวการที่จะทำให้ประชาชนมีสุขภาพดีตามวัตถุประสงค์ของงานสถานีนามัยนั้นเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัยต้องเน้นหนักให้ประชาชนในชุมชนรู้จักการดูแลสุขภาพด้วยตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการป้องกันโรคและการส่งเสริมสุขภาพ การสาธารณสุขมูลฐานในชุมชน โดยการให้ความรู้แก่ประชาชนในชุมชนในเรื่องของสุขภาพซึ่งเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัย โดยมีบทบาทและหน้าที่ในการให้ความรู้ ถ่ายทอดความรู้ด้านสุขภาพ ซึ่งการที่จะทำให้ประชาชนมีความรู้และเกิดการเรียนรู้ในเรื่องสุขภาพที่ให้ความรู้ นั้น เจ้าหน้าที่สาธารณสุขมีความสำคัญมากในการสร้างทัศนคติและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของประชาชน เป็นผู้มีอิทธิพลต่อระดับความรู้ของประชาชนสูง ทำให้จำเป็นที่จะต้องมียุทธวิธีการในการถ่ายทอดความรู้ด้านสุขภาพ เพื่อให้การถ่ายทอดความรู้บรรลุตามเป้าหมายที่ต้องการ ในการที่จะถ่ายทอดความรู้ให้แก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใดนั้น เจ้าหน้าที่สาธารณสุขสถานีนามัยจะต้องมีความรู้ อย่างพอเพียง ถูกต้อง และมีทักษะ เทคนิค วิธีการถ่ายทอดความรู้ ให้เกิดประสิทธิผล นอกจากการทำหน้าที่ให้ความรู้แก่ประชาชนแล้ว สิ่งหนึ่งที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขจะต้องคำนึงถึงนั่นคือ ชุมชนหรือท้องถิ่น ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้การดำเนินการถ่ายทอดความรู้ประสบผลสำเร็จ ปัญหาที่เกิดจากการถ่ายทอดความรู้ที่ไม่ประสบผลสำเร็จส่วนหนึ่งก็เนื่องมาจากความไม่เข้าใจในชุมชนของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขทำให้ไม่สามารถ แก้ปัญหาด้านสุขภาพในชุมชนนั้นได้ ซึ่งจากการวิเคราะห์สถานีนามัยกระทรวงสาธารณสุข (ประพิน วัฒนกิจ, 2540, หน้า 141-142) พบว่า ประชาชนที่อยู่ในเซตรับรับผิดชอบของสถานีนามัยมีจำนวนมาก ซึ่งส่วนใหญ่มีฐานะยากจน มีความเชื่อและประเพณี ในการรักษาบางอย่างไม่ถูกต้อง ขาดการตระหนักต่อปัญหาสุขภาพที่เกิดขึ้น อีกทั้งเคยได้รับ ข่าวสารสาธารณสุขที่ไม่ครบถ้วน ทำให้มีทัศนคติและพฤติกรรมสุขภาพที่ไม่ถูกต้อง เช่น ชาวเขา กลุ่มผู้อพยพและประชาชนในชนบทห่างไกล บางท้องถิ่นมีภาษาถิ่นที่ใช้ในกลุ่มของตัวเองเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัย ที่ไม่ใช่บุคคลในท้องถิ่นนั้นจะต้องเรียนรู้และทำความเข้าใจในภาษาท้องถิ่นนั้นเพื่อประโยชน์ในการสื่อสารขณะปฏิบัติงานรวมทั้งศึกษาบทบาทและอิทธิพลของผู้นำในชุมชนเพื่อประสานแนวคิดในการพัฒนาบริการสุขภาพแก่ประชาชนในท้องถิ่น

ด้วยการตระหนักถึงความสำคัญของการให้การศึกษา การให้ความรู้ เพื่อให้ประชาชนเกิดการเรียนรู้ ซึ่งเป็นการเรียนรู้จากการให้ความรู้แบบนอกระบบโรงเรียน สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะเรื่องของสุขภาพในท้องถิ่นหรือชุมชนเพื่อให้มีสุขภาพดีถ้วนหน้า กลวิธีที่จะทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายคือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัย ต้องมีความรู้ ทักษะ เทคนิคและวิธีในการถ่ายทอดความรู้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายในแต่ละท้องถิ่นหรือชุมชน ให้ความสำคัญและคำนึงถึงความจำเป็นในการถ่ายทอดความรู้ด้านสุขภาพแก่ประชาชนและเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัยเป็นบุคคลที่มีบทบาทและหน้าที่ในการถ่ายทอดความรู้ด้านสุขภาพแก่ประชาชนอย่างใกล้ชิดจึงเห็นควรศึกษาวิธีการถ่ายทอดความรู้และปัญหาในการถ่ายทอดความรู้ด้านสุขภาพของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัยเพื่อนำผลที่ได้ไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานและแนวทางในการพัฒนาการถ่ายทอดความรู้ด้านสุขภาพให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาวิธีการถ่ายทอดความรู้ด้านสุขภาพแก่ประชาชนของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัย ในจังหวัดชลบุรี
2. เพื่อศึกษาปัญหาในการถ่ายทอดความรู้ด้านสุขภาพแก่ประชาชนของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัย ในจังหวัดชลบุรี
3. เพื่อเปรียบเทียบวิธีการถ่ายทอดความรู้ด้านสุขภาพแก่ประชาชนของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัย ในจังหวัดชลบุรี จำแนกตามประเภทการดำเนินงาน
4. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาในการถ่ายทอดความรู้ด้านสุขภาพแก่ประชาชนของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัย ในจังหวัดชลบุรี จำแนกตามประเภทการดำเนินงาน

คำถามการวิจัย

1. เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัย ในจังหวัดชลบุรีมีวิธีการถ่ายทอดความรู้ด้านสุขภาพแก่ประชาชนอย่างไรและแต่ละวิธีมีการถ่ายทอดอยู่ในระดับใด
2. เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัย ในจังหวัดชลบุรีมีปัญหาในการถ่ายทอดความรู้ด้านสุขภาพแก่ประชาชนหรือไม่ ถ้ามีปัญหาปัญหานั้นอยู่ในระดับใด
3. เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานีนามัย ในจังหวัดชลบุรี ที่มีประเภทการดำเนินงานแตกต่างกัน มีวิธีการถ่ายทอดความรู้ด้านสุขภาพแก่ประชาชนแตกต่างกันหรือไม่

4. เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานเอนามัย ในจังหวัดชลบุรี ที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีปัญหาการถ่ายทอดความรู้ด้านสุขภาพแก่ประชาชนแตกต่างกันหรือไม่

สมมติฐานการวิจัย

1. เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานเอนามัย ในจังหวัดชลบุรีที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีวิธีการถ่ายทอดความรู้ด้านสุขภาพแก่ประชาชนแตกต่างกัน
2. เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานเอนามัย ในจังหวัดชลบุรีที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีปัญหาในการถ่ายทอดความรู้ด้านสุขภาพแก่ประชาชนแตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบวิธีการและปัญหาในการถ่ายทอดความรู้ด้านสุขภาพแก่ประชาชนและเป็นแนวทางในการจัดการปัญหาในการถ่ายทอดความรู้ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานเอนามัย ในจังหวัดชลบุรี
2. ได้ข้อมูลเพื่อใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานถ่ายทอดความรู้ด้านสุขภาพแก่ประชาชนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
3. เพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดแนวทางการถ่ายทอดความรู้ด้านการสาธารณสุขเพื่อชุมชนต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา ได้แก่ การศึกษาการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานเอนามัย เกี่ยวกับวิธีการและปัญหาที่ประสบในการถ่ายทอดความรู้ด้านสุขภาพแก่ประชาชน ในจังหวัดชลบุรี
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา ได้แก่ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขประจำสถานเอนามัย ในจังหวัดชลบุรี
3. ตัวแปรที่ศึกษา
 - 3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ประสบการณ์การทำงาน แบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ
 - 3.1.1 น้อยกว่า 5 ปี
 - 3.1.2 5 – 9 ปี
 - 3.1.3 มากกว่า 9 ปีขึ้นไป

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

3.2.1 วิธีการถ่ายทอดความรู้ด้านสุขภาพแก่ประชาชน

3.2.2 ปัญหาในการถ่ายทอดความรู้ด้านสุขภาพแก่ประชาชน

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความรู้ด้านสุขภาพ หมายถึง ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาสุขภาพ โรคภัย การดูแลสุขภาพโรค การป้องกันโรค การส่งเสริมและฟื้นฟูสุขภาพและข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับทางด้านสาธารณสุข

วิธีการถ่ายทอดความรู้ หมายถึง การให้ความรู้แก่ประชาชนทั้งในรายบุคคลและรายกลุ่มด้วยวิธีการต่าง ๆ คือ

1. การบรรยาย หมายถึง วิธีการให้ความรู้ที่ผู้ถ่ายทอดเป็นศูนย์กลางหรือเป็นหลักในการดำเนินการถ่ายทอดความรู้
2. การอภิปราย หมายถึง วิธีการให้ความรู้ที่ผู้ถ่ายทอดและผู้รับความรู้ ร่วมกันแสดงความคิดเห็นร่วมกันทั้งกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ ในหัวข้อหรือปัญหาต่าง ๆ
3. การสาธิต หมายถึง วิธีการให้ความรู้โดยการแสดงขั้นตอน ใช้เครื่องมือประกอบให้ผู้รับความรู้ปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง
4. การฝึกอบรมสัมมนา หมายถึง วิธีการให้ความรู้ที่ประกอบด้วยกิจกรรมและการปฏิบัติเพื่อให้ผู้รับความรู้มีความรู้และประสบการณ์
5. การแสดงบทบาทสมมติ หมายถึง วิธีการให้ความรู้โดยการแสดงบทบาทในสถานการณ์ตามที่สมมติใกล้เคียงกับสภาพที่เป็นจริง
6. การให้คำปรึกษา หมายถึง วิธีการให้ความรู้โดยการให้แนวทางในการแก้ไขปัญหาให้แก่ผู้รับความรู้ที่มีปัญหา
7. การเยี่ยมบ้าน หมายถึง วิธีการให้ความรู้แก่ผู้รับความรู้ในเรื่องการดูแลสุขภาพที่บ้าน พร้อมทั้งได้ข้อเท็จจริงในครอบครัว สามารถถ่ายทอดความรู้ได้เหมาะสมกับสภาพจริงของครอบครัว
8. การนิศึกษา หมายถึง วิธีการให้ความรู้ในเรื่องหรือสถานการณ์ที่เป็นจริง โดยศึกษาจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุทัศน์ แล้วนำมาวิเคราะห์ อธิบายสรุปแนวคิด

9. การจัดนิทรรศการ หมายถึง วิธีการให้ความรู้โดยการนำสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ ในเรื่องของสุขภาพมาจัดเป็นระบบระเบียบ เพื่อให้ผู้รับความรู้เกิดความสนใจเข้ามา ศึกษาหาความรู้
10. การเล่นเกม หมายถึง วิธีการให้ความรู้โดยดัดแปลงมาจากเกมต่าง ๆ
11. การทัศนศึกษา หมายถึง วิธีการให้ความรู้โดยการพาไปชมสถานที่จริง ทำให้เห็นข้อเท็จจริงต่าง ๆ
12. การโต้วาที หมายถึง วิธีการให้ความรู้ที่ผู้ถ่ายทอดเป็นผู้ดำเนินการกำหนดหัวข้อของเรื่องแบ่งความคิดเห็นเป็น 2 ฝ่าย คือฝ่ายเสนอและฝ่ายค้าน
13. การใช้บทเรียนสำเร็จรูป หมายถึง วิธีการให้ความรู้โดยให้ผู้รับความรู้ปฏิบัติตามคำแนะนำในหนังสือคู่มือตามบทเรียนสำเร็จรูปที่จัดไว้ให้
14. การจัดรายการผ่านหอกระจายข่าว หมายถึง วิธีการให้ความรู้โดยผ่านทางหอกระจายข่าวของชุมชนโดยการจัดรายการด้วยตนเอง
15. การระดมความคิด หมายถึง วิธีการให้ความรู้โดยที่ผู้รับความรู้แต่ละคนจะแสดงความคิดเห็นมีการวิเคราะห์คำตอบและสรุปประเด็น
16. การให้ชมภาพยนตร์ โทรทัศน์และวิดีโอ หมายถึง วิธีการให้ความรู้โดยผ่านทางสื่อภาพยนตร์ โทรทัศน์และวิดีโอ
17. การใช้วิธีการแก้ปัญหา หมายถึง วิธีการให้ความรู้โดยการให้ผู้รับความรู้วางแผนในการแก้ปัญหาและสรุปวิธีการแก้ปัญหา
18. การเชิญวิทยากร หมายถึง วิธีการให้ความรู้โดยการเชิญผู้มีความรู้หรือบุคคลที่เป็นภูมิปัญญาในท้องถิ่นมาให้ความรู้
19. วิธีการเพื่อนสอนเพื่อน หมายถึง วิธีการให้ความรู้โดยให้ผู้รับความรู้นำความรู้มาแนะนำแลกเปลี่ยนกันในกลุ่มที่มีปัญหาโรคเดียวกัน เช่น โรคเบาหวาน โรคเอดส์
20. การใช้ศูนย์การเรียนรู้ หมายถึง วิธีการให้ความรู้โดยให้ผู้รับความรู้ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองโดยผู้ถ่ายทอดจัดเป็นศูนย์การเรียนรู้ในแต่ละเรื่อง
21. การร้องเพลง หมายถึง การให้ความรู้โดยการแต่งหรือนำบทเพลงมาดัดแปลงใส่เนื้อร้องให้ความรู้ในเรื่องสุขภาพ
22. การเล่านิทานหรือเล่าเรื่อง หมายถึง ผู้ถ่ายทอดนำนิทานหรือเรื่องมาเล่าให้ผู้รับความรู้ได้ฟังและได้รับความรู้

23. การทำโครงการสุขภาพ หมายถึง วิธีการให้ความรู้โดยให้ผู้รับความรู้วางแผนจัดทำโครงการและลงมือปฏิบัติเพื่อให้เกิดความรู้

24. การแสดงละคร หมายถึง วิธีการให้ความรู้ที่ผู้รับความรู้ได้รับความรู้จากการแสดงละคร ซึ่งมีการซักซ้อม ท่องบทให้เข้าใจก่อนการแสดง

25. การใช้คำถาม หมายถึง วิธีการให้ความรู้โดยการใช้คำถามนำเพื่อให้ได้คำตอบที่ผู้รับความรู้กับผู้รับ

ผู้ถ่ายทอดความรู้ หมายถึง เจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานประจำสถานอนามัย

ผู้รับความรู้ หมายถึง ประชาชนในเขตรับผิดชอบของสถานอนามัย

ปัญหาในการถ่ายทอดความรู้ หมายถึง อุปสรรคในด้านผู้ถ่ายทอดความรู้ ด้านผู้รับความรู้ ด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และด้านสภาพแวดล้อม ทำให้การถ่ายทอดความรู้ไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์

ปัญหาในด้านผู้ถ่ายทอดความรู้ หมายถึง อุปสรรคที่เกิดจากตัวผู้ถ่ายทอดความรู้ในเรื่องของการเตรียมตัว ความรู้ของผู้ถ่ายทอด สาธารณสุขที่ถ่ายทอด การใช้สื่อ ความเพียงพอของผู้ถ่ายทอดความรู้

ปัญหาในด้านผู้รับความรู้ หมายถึง อุปสรรคที่เกิดจากตัวผู้รับความรู้เกี่ยวกับสภาพร่างกายและจิตใจ ประสบการณ์ ความเชื่อ เศรษฐกิจและสังคม

ปัญหาในด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ หมายถึง อุปสรรคความไม่เพียงพอของสื่อและวัสดุ อุปกรณ์ เนื้อหาของสื่อ การจัดทำสื่อ คุณภาพของสื่อและวัสดุ อุปกรณ์

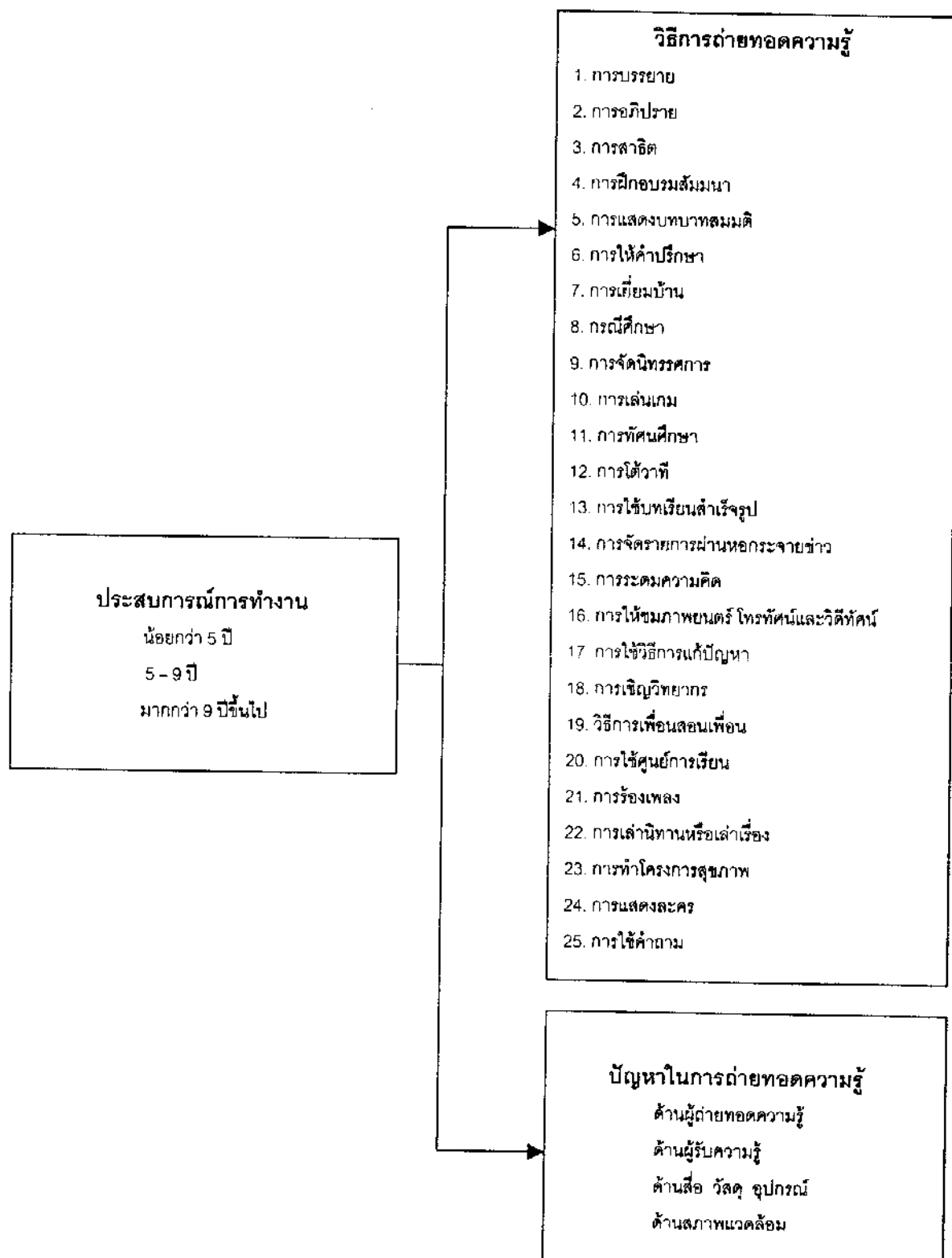
ปัญหาในด้านสภาพแวดล้อม หมายถึง อุปสรรคจากเวลา สถานที่ บรรยากาศ การคมนาคม

ประสบการณ์การทำงาน หมายถึง ระยะเวลาในการทำงานด้านสาธารณสุขของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานประจำสถานอนามัย ซึ่งแบ่งเป็น 3 ระยะ ดังนี้ ระยะแรกน้อยกว่า 5 ปี ระยะที่สอง 5-9 ปี และระยะที่สาม มากกว่า 9 ปีขึ้นไป

เจ้าหน้าที่สาธารณสุข หมายถึง บุคลากรในหน่วยงานสาธารณสุขปฏิบัติงานที่สถานอนามัย ได้แก่ เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข นักวิชาการสาธารณสุข เจ้าหน้าที่งานสาธารณสุขชุมชน ผู้ทำหน้าที่ในการถ่ายทอดความรู้ด้านสุขภาพแก่ประชาชนและชุมชน

สถานอนามัย หมายถึง สถานบริการสาธารณสุขในระดับตำบล ซึ่งได้แก่สถานอนามัยทั่วไปและสถานอนามัยขนาดใหญ่ในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ที่ให้บริการในการดูแลสุขภาพในจังหวัดชลบุรี

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย